

ZGODNJA

DANICA.

Katolišk cerkven list.

List 43.

V čertik 26. kozoperska 1854.

Tečaj VII.

ANTON ALOJZI

po Bošjem usmiljenji in po milosti svetiga apostolskiga Sedeša škof v Ljubljani, knez itd. vsm častitim duhornam Ljubljanske škofije zveličanje in blagoslov v Gospodu!

Z visociga apostolskiga sedeža se oče vsih kristjanov, papež Pij IX., po svetem mestu in po vesoljni zemlji ozérajó. Viditi pa toliko nadlog, ki človeški rod tarejo, njih ljubeznjivo očetovsko serce silna žalost obide. Kužne bolezni po svetu razsajajo ter po sto in sto ljudi brez usmiljenja morijo. Vojska se je zopet v veliko krajih unela, in nobeno človeško oko ne more v prihodnost viditi, koliko hudiga se za njo priti utegne. Tudi je še vedno dovolj brezbožnikov, ki so sleherno čutilo za to, kar je resnično blágo in nebeško, clo sleherno čutilo za pravico in čednost v svojem sercu zaterli, ter si neprenehama prizadevajo, od Boga postavljeni sveti red v cerkvi in deržavi preverniti in meje preskočiti, ki človeški blagor obdajajo. S hvaležnim sercam moramo spoznati, de so se po milostivi previdnosti Božji v več deželah, posebno tudi v velikem cesarstvu, kterimu smo mi po sreči prišteti, že ene leta sem kipeči valovi človeškiga napuha ulegli; z veseljem vidimo, kako Duh Božji nad upokojenimi vodami vredva in že v vsih okrožjih življenja blagodarno vlada. Vender pa oko tako tolažljive podobe obnovljenja po vsih krajih ne vidi. V marsikterih deželah še vedno prekucija svojo glavo prederzno vzdiguje, in otroci temè, ki so v svojem rodu umniši od otrok svetlobe, s peklenko zvijačnostjo ljudstva zapeljujejo, duhove prevračujejo, serca popačujejo, ter si z vso močjo prizadevajo, smertivni strup vnemarnosti in nejevere v prav veliko serce viliti, razpertje povsod napraviti in podžigati, in ljubi mir tudi tam, kjer se je že blagodarno vernil, zopet pošastno razdreti. Pred vsem pa zlobno, le težko zatajljivo sovraštvo obračajo zoper steber in podlago vsega pošteniga obnašanja, zoper sveto cerkev Sinú Božjiga.

Pri tako hudih zlegih, ki temu protè, kar je človeštvu nar svetejši in nar dražji, se sveti oče zastonj ozérajó po človeški pomoči; toraj z velikim hrepenenjem oči k svetim nebesam obernejo, ker le z njih tolažljivo zaupanje sije. Z vso gorečnostjo svojiga serca neprenehama Očeta usmiljenja prosijo, de bi kervave vojske zaterli; de bi ljudstva kužnih bolezin in družih britkost in težav, pod kterimi zdihujejo ali ki jim protijo, rešil ali obvaroval, in jih s svojimi dobrotami obilno obsul; de bi kersanskim oblastnikom mir in pravo edinost dodelil in jih s sveto gorečnostjo napolnil v varvanje katoliške cerkve, ki je ljudstvam nar imenitniši

vir sreče; de bi vse zmotence s svojo nebeško lučjo razsvetlil in z oživljavačo močjo svoje gnade presilnil, ki naj jih naganja, edinozveličavno resnico serčno sprejeti, pota pogubljenja zapustiti in s svestjo nebeškiga poklica odslej po poti pravice hoditi.

Molitev veliko premore; sveti oče to sami z besedami sv. Krizostoma oznanujejo: „Molitev je vir, korenina, mati neštevilnih dobrot; molitevna moč plamene ugasne, divjost levov ukroti, vojske ustavi, boje konča, viharje utolaži, hudiče v beg zapodi, nebeške vrata odpre, smertne vezi razterga, bolezni prežene, nesrečo odpravi, omajane mesta uterdi; stiske, z nebes poslane, človeško kovarstvo, kratko reči, vsaki zleg se pred molitevjo razbije“. (Kriz. 15. hom.) Zavoljo tolike molitevne moči sveti oče, ki vse ljudi serčno ljubijo, pred veličavstvom Božjim kleče, v potolaženje njegove pravičnosti, ktero neštevilni grehi hudobnih ljudi vedno naganjajo, de bi hudih šib poslala. Upati pa smemo, de se bo Gospod vojsknh trum, ker je veliko njegovo usmiljenje za vse, ki vanj kličejo, milostivo ozerl na molitev svojiga namestnika na zemlji. Ako ima pa molitev že sploh čudovito moč, koliko bolj se bo Božje serce omečilo, če bodo z očetam vesoljniga kersanskiga svetá vsi otroci katoliške cerkve po vsi zemlji enoglasno v nebesa klicali. Zato so se sveti oče v razpisu 1. avgusta t. l. do vsih vernih obrnili, v kterem jih opominjajo, de bi z vso unemo svoje goreče prošnje z njihovimi sklenili, de bi se neskončno dobrotljivi Oče vsih ljudi z milostjo in usmiljenjem k svojim otrokam nagnil, strahovavno roko od njih odtegnil, in morivnimu angelu zapovedal, memo njih dur brez škodovanja iti. Sveti oče so pa tudi željo naravnost izrekli, de bi verni ob enem v ta namen molili, de se bo z Božjim razsvitljenjem v nauku od spočetja svete Božje Porodnice in neomadežane Device Marije pred ko moč to določilo, kar je v veči čast Božjo in v veči hvalo prečiste Device.

Znano Vam je, častiti bratje! de so kristjani vse stoletja Mater Božjo z gorečo ljubeznjivo častili. Katolicanam, kteri v Sinu Marije Device ob enem večniga Sina nebeškiga Očeta molijo, se je tudi čast njegove Matere vedno brez primere velika zdela, in vsled neizrečeno lepiga, blaziga čutila si Božje Porodnice niso mogli drugačne misliti kakor brez sleherniga madeža. Kolikor bolj živo so svetost Božjo spoznali, toliko manj mogoče se jim je zdelo, de bi bila tista Izvoljena, od ktere je Sin Božji — neskončno Sveti — hotel meso sprejeti, s kterim koli greham omadežana, in v tem pomenu je že sveti Avgustin rekel, de se zavoljo Gospodove časti od svete Device nikdar ne sme

govoriti, kar greh zadeva. Zavoljo tega tudi njih nar serčniši čutilo misli kar prenesti ni moglo, de bi bila visoko Blažena, od vekomaj v Božjo Mater Izvoljena le en trenutek pod prekletstvom izvirniga greha. Tudi Tridentinski očetje so se s čudovito občutljivostjo v sklepu o izvirnem grehu zoper natolcovanje razločno zavarovali, kakor ko bi Materi Božji une imenitne prednosti čistiga spočetja ne hotli pripustiti. Tako se je tedaj vera v čisto spočetje v sercih katoličanov čezdalje bolj ukoreninila, in ta vera v njeno brezmadežno čistost je tako splošnost dosegla, de se je v prazniku čistiga spočetja, ki ga je vesoljna cerkev sprejela, pričela slovesno spoznavati. Ker Marijo serčno ljubijo in silno hrepené, v Materi Sina častiti, hočejo sveti oče to vero primerno imenovati in se zato molitvam vsih vernih priporočujejo, de bi jim v to razsvitljenja svetiga Duha od Boga sprosili.

Veste pa, ljubi sodelavci v nogradu Gospodovem! de se nasa molitev le tedaj kakor prijetno kadilo k nebesam vzdiguje in k sedežu Božjemu pride, ako iz čistiga ali skesaniga serca puhti. Ko toraj sveti oče verne k pobožni molitvi kličejo, jih tudi opominjajo življenje obnoviti, se pokoriti in dela kersanskiga usmiljenja opravljati. De bi pa verni toliko bolj goreče molili in toliko vredniši sad pokore Bogu darovali, so po nar viši oblasti zavézovati in razvezovati, ki jim jo je Gospod zročil, in operáje se na usmiljenje Božje iz zakladnice svete cerkve popolnoma odpustek vsim vernim dodelili, ki bodo priporočeno pobožnost v duhu resnične pokore in po posebnem določenji škofov opravili. Ta popolnoma odpustek so pa sveti oče v podobí svetiga leta oznanili, ker se tako duh resnične pokore obilniši nad verne razliva. Nar bolj goreči služabniki Božji spričujejo, de se v takem svetem času duhovno oživljenje veliko bolj razodeva, de spokornik spokornika k še večí pokori unema, de se tako plamen plamena prijema in potem molitev iz spravljeniga serca v mogočnem valu k sedežu Narvišiga vzdiguje. Na tako molitev se nar svetejši oko Božje z dopadajenjem ozre, k nji v obilnosti usmiljene očetovske ljubezni svoje uho milostivo nagne in v duhu obnovljenim otrekam pomigne, de so uslišani.

Vsled tega sim sklenil po sporočilu, ki ga papežev razpis 1. avgusta 1854 obsega, za svojo škofijo tole določiti, kar naj se 21. nedeljo po binkostih, t. j. 29. oktobra t. l., po vsih cerkvah vernim oznani:

1. Sveto leto bo tri mesce terpelo; pričelo se bo v jutro praznika vsih svetnikov, t. j. 1. novembra t. l., končalo se pa bo v večer poslednjiga januarja 1855. Pričetje in končanje svetiga leta bo slovesno zvonjenje vsih zvonov skoz eno četeret ure oznanovalo, in pobožnost svetiga leta bo 31. januarja 1855 zvečer „Te Deum laudamus“ pred izpostavljenim svetim Rešnjim Telesam končal.

2. God čistiga spočetja preblazene Device in Božje Porodnice Marije naj se po vsih cerkvah z vso mogočo slovesnostjo obhaja in naj se ta dan tudi posebno v zgorej naznanjeni namen sv. očeta molitve opravljajo.

3. Kteri se hočejo popolnoma odpustka vdeležiti, naj v teh treh mescih

- a) zakramenta sv. pokore in svetiga Rešnjiga Telesa pobožno in vredno prejmejo.
- b) Naj zunaj zapovedane službe Božje tri odločene cerkve enkrat, ali pa eno trikrat pobožno obišejo in tam k Bogu molijo za poviksanje in blagor naše matere svete katoliške cerkve in

apostolskiga Sedeža, za zatéranje krivoverstva, za mir in edinost med kersanskimi oblastniki, za mir in edinost vsiga kersanskiga ljudstva; tudi naj pobožno molijo za svetiga očeta papeža Pija IX., de bi jih Bog razsvetlil in pri slehernem početji s svojo gnado podpéral, in za našiga svitliga cesarja Franciška Jožefa I., de bi jih Bog z vsimi dobrotami obilno obdaril. Kteri pa ne znajo brati ali v to pripravnih molitevni bukev nimajo, naj pri tem trikratnem obiskovanji cerkve vsaj pet očenašev in češenasimarij pa apostolsko vero obmolijo. V Ljubljani so za to obiskovanje škofijska cerkev in farne cerkve sv. Jakopa, oznanjenja Marije Device in sv. Petra odločene; zunaj Ljubljane je dotičnim duhovnim pastirjem zročeno, de naj v to zunaj farne cerkve še dve drugi cerkvi v duhovni odločijo, ali pa po okolišinah trikratno obiskovanje domače farne cerkve določijo.

c) Naj se zunaj zapovedanih postnih dni še en posebni dan postijo in po svojem premoženji vbočajme dajo.

4. De bodo ta popolnoma odpustek, ki se, kakor papežev razpis razločno pové, po priprošnji tudi dušam v vicah v prid obrniti zamore, tudi tisti doseči zamogli, kteri zavoljo starosti in bolehnosti ali zavoljo družih opovér vsih naštetih del ne morejo spolniti, so vsi spovedniki pooblasteni, jih v druge njih okolišinam primerne pobožne vaje ali dobre dela spremeniti, kakor tudi otroke, ki še niso bili k prvemu svetimu obhajilu spušeni, od prejeme tega zakramenta v ta namen odvezati. Kakor je v svetem letu navada, je tudi za popred omenjene tri mesce spovednikam oblast dana, od sicer prideržanih grehov odvezati, in obljube, brez cerkvene veljave storjene, v druge pobožne in zveličavne dela spremeniti. Vender se pa morajo v tem po tistih izjemah ravnati, ki so natanko določene v papeževem razpisu 21. novembra 1851, ki je bil o priliki poslednjiga svetiga leta razposlan, ki tudi za zdaj velja in ki se z besedami „Ex aliis nostris“*) začinja.

5. Nune naj v zadobljenje odpustka v tem svetem času svojo samostansko cerkev trikrat pa v raznih dneh obišejo, ali pa pri treh altarjih ali družih postajah v samostanu, ki naj jih predpostavljena mati odloči, v naznanjeni namen pobožno molijo. Vsim vernim, tudi vsim redovnim osebam je dovoljeno, v tem svetem času po svoji volji spovednika si zvoliti, ki je od tega škofijstva pooblasten.

*) Confessariis facultatem impertimur, ut eos omnes, qui sectis se misere adscripserunt, ac vere poenitentes ad reconciliationis Sacramentum accedant, absolvere, illosque ab obligatione denunciandi complices dispensare queant ad effectum consequendi eandem plenariam Indulgentiam, consuetis adhibitis conditionibus, et exceptis casibus, in quibus ad evitanda majora, et graviora damna denunciatio omnino necessaria videatur. Praeterea concedimus, ut iidem Confessarii possint vota quaecumque etiam jurata, et Apostolicae Sedi reservata (castitatis, religionis, et obligationis, quae a tertio accepta fuerit, seu in quibus agatur de praedictio tertii, semper exceptis, nec non poenalibus, quae praeservativa a peccatis nuncupantur, nisi commutatio futura judicetur ejusmodi, ut non minus a peccato committendo refraesnet, quam prior voti materia) in alia pia opera dispensando commutare, injuncta in omnibus casibus poenitentia salutari, et aliis, quae de jure sunt injungenda. Facultatem quoque concedimus dispensandi super irregularitate, ex violatione censurarum contracta, quatenus ad forum externum non sit deducta, nec facile deducenda; praeter hanc vero Confessarii praedicti nullam super praesentes Litteras facultatem habebunt dispensandi super alia quavis irregularitate sive ex delicto, sive ex defectu, vel publica, vel occulta, aut super alia incapacitate, vel

Ogled po Slovenskem.

Iz Ljubljane. Preteklo saboto zvečer so poslednjič imenovani veliki škofje v naše mesto srečno prišli; sprejeli so jih naš milostivi knez in škof in več drugih gospodov. V nedeljo ob 6 zjutraj so prečastiti Ostrihomski veliki škof in kardinal Scitovsky v škofovi kapeli maševali, prečastiti Dunajski veliki škof vitez Rauscher pa in prečastiti Praški veliki škof in kardinal Schwarzenberg v Šenklaški cerkvi, prvi ob 7, poslednji pa ob 8, kamor je slovesno zvonjenje veliko množico verniga ljudstva privabilo. Ostrihomski veliki škof so se že zjutraj v nedeljo proti Terstu napotili, Praški in Dunajski pa zvečer ravno tega dneva. — Pretekli pondeljik so tudi papežev poročnik na Dunaji prečastiti gospod Viale Prelà skoz Ljubljano v Rim šli in pri ti priliki kaj lepo ozaljšanih svetih ostankov za tukajšnje cerkev sv. Jakopa sabo prinesli, ki so jih bili milostivi škof gospod Baraga iz Pariza poslali. So pa ostanki sv. Jakopa apostelna starejiga, sv. Franciška Ksaverja in sv. križa N. G. J. Kr.

Iz Ipave 13. okt. M. Včeraj ob eni popoldne je častiti gospod Bregenti za persno vodenico umerl, in jutri ob 8 bo pokopan. Previden je bil s sv. zakramenti še pred enim mescom in poslednjič še tudi pretekli torek. V oporoki je dušo lepo Bogu priporočil, za pogreb poskerbel ter svoje reči takole poravnal: Verhpoljska cerkev bo 300 gld. dobila, skerbeti bo pa mogla, de se bodo vsako leto 3 svete maše zanj brale; 500 gld. bo pridjanih k poboljšku plače Verhpoljskiga duhovna, ki bo pa zato vsako leto eno sv. mašo bral; Verhpoljski ubogi bodo 200 gld. dobili in v dan njegoviga pogreba se bo med nje 10 gld. razdelilo; za uboge v Tergu je 300 gld. namenjenih; poslu je 200 gld. priporočenih; kar čez to ostane, — okoli 6000 gl. bo naša šola za letno plačo še eniga učenika imela, vender se morajo pa letne obresti njegovimu bratu v Gradcu do njegove smerti plačevati. Ali ni dobro in lepo naredil? To je pri nas vsim všeč. Posebne hvale vredno je, de je na našo šolo tako milo pogledal. Smel bi se skoraj ustanovitelj Ipavske velike šole imenovati, za katero se naš gospod dekan tolikanj trudijo, in ktera bo zdaj morebiti tudi vstala. Ne morem družiga reči kakor: Bog mu bodi milostiv, in naj mu poverne! Lepo seme je usejal, ktero bo gotovo veliko dobriga sadu obrodilo! Naj v miru počiva!

Od Zatičine. H. — Zatičina je bila kdaj sloveč samostan Bernardinov ali cistercijanov. Peregrin, Oglejski patriarh iz rodu koroških vojvodov, kateri je imel obitne posestva na Krajskem, in je bil s. Bernardu poseben prijatelj, je v l. 1135 semkaj poklical minihe iz Runskiga samostana na Štajerskem, kateri je bil v l. 1128 vstavljen; dal jim je posestvo, ktero so popred imeli trije Zatiški gospodje, Henrik, Ditrih in Meginhalm, namreč nekaj vasi in kmetov, in zraven cerkev s. Vida. Prvi opat tega samostana je bil Vincenci, ki je bil od s. Bernarda iz Francije sem poslan. V sledečih časih so mnogoteri dobrotniki ta samostan bogato obdarili, de se je njegovo pozemeljsko posestvo daleč razširilo. Pa še mnoge fare so mu bile pridružene, razun Šent-Vidske z Višnjo goro, Kerko in Litijo, pozneje Doberniška z Žužemberkam, Šmarija, Bela cerkev, Šmarjeta, Škocijan in Raka, dalje Trebniška s svojimi podfarami, nekaj časa tudi Menguška z Vačami, Zagorjem in Čemšenikam, in pa Sorska, zraven še Žavska na Štajerskem s svojimi podfarami; čez vse te fare so bili opatje arhidiakoni (Erzpriester). Vender tudi mnoge stiske in nesreče je imel samostan prenašati; zlasti so v l. 1475 Turki ondi z mečem in ognjem divjali, minihe in drugo ljudstvo morili, in veliko mno-

žico v sužnost tirali; ravno tako so storili v l. 1529, ko so od Dunaja na svoj dom nazaj derli. Leto 1784 pa je bilo poslednje za Zatiški samostan, kakor za mnoge druge; takrat je bil prednik Franc Ksaveri baron Tauferer, v versti opatov ravno petdeseti. Vse posestva in vsi dohodki so bili zdaj verski zalogi (Religionsfond) pridjani, samostan je postal sedež cesarske vradnije, cerkev pa je bila v novo farno odločena.

Nekako milo je človeku pri sercu, veliko poslopje viditi, ki je bilo kdaj stanovanje mnogih pobožnih in učenih mož, sloveče pri visokih in nizkih, je pa zdaj na pol prazno in v nevarnosti počasu razpasti. Vender cerkev je zadela boljši osoda, kakor pa v Kostanjevici in Bistri, kjer ste božje hiši popolnoma poderte; še zmeraj v Zatičini zvonovi vabijo vernike v veliko lepo božjo hišo, žalostni božji Materi v čast posvečeno; in kar je posebno veselo pomniti, cerkev je zdaj po neutrudnem prizadevanji današnjiga fajmoštra gosp. Janeza Hineka vsa iz noviga očejena in ozaljšana. Opat Jakob Reinprecht je to cerkev zidal, in delo v l. 1622 dokončal, opat Vilhelm Kovačič jo je v l. 1746 vso obilniši popravil. Zidanje ima podobo podolgastiga križa, iz kteriga srede se zvonik po šegi kuple vzdiguje; temu križu so na stranéh nižji ladije in kapele pridlane, ki so z dvojno versto štirovoglatah stebrov od velike ladije ločene. Altarjev ima cerkev z velikim vred dvanajst, vsi so iz gipsa (štukature) lepo narejeni, kakor de bi bili iz kamna rezani, in po sedanjji popravi so viditi kakor ravno novi; tudi malane podobe v altarjih so vse prenovljene, in prižnica vnovič prebarvana in pozlačena, tudi lep nov božji grob napravljen; svojo lepoto imajo še nekatere okna iz razniga barvaniga stekla sestavljene. Zvonilo je še iz miniškiga časa dobro napravljeno; šest je namreč zvonov, kterih nar težji ima 33 centov, eden pa še gotišk napis. Tudi orgle so prijetniga glasu, in obsežejo 13 registrov.

Iz Dolenskiga. J. O. Lepstanski. — Pred 14 dnevi so Zakrakovčani na Dolenskem nekiga tatu lovili, ki še ni davnej kar je bil poboljšan iz Ljubljanske delavnišnice domu izpušen, in je spet svoje prčsnje navadno rokodelstvo poskusil, pa se mu ni dobro izšlo.

V neki hiši odpre škrinjo, iz ktere ni bil več kot 14 krajcarjev dobil; gospodinja ga zapazi ter prične vpiti nad tatam, ki pa zbeži. — Sosedje to zaslišijo ter jo za njim vdarijo, in ko ga do Kerke pripodijo, tat v vodo skoči menivši jo preplavati; tode njegova vroča kri se mu v merzli vodi sterdi, in nesrečnež v nji žalostno pogine.

De bi pač ta žalostna prigodba vse dolgoperstnike od njih grešnega namena oplasila! —

Iz Štajerskiga. J. V. — Ljubljena Danica! Ginjeniga serca sim bral tvoj mikavni popis sv. duhovnih vaj iz Gorice v 40. in 41. listu, katere je slavno znani O. Stöger vodil, posebno še zato, ker sim bil že tudi jaz njegovih v serce segajočih, izverstnih govorov ob času duhovnih vaj v Gradcu 1847. leta deležen. Njegov mili, iz serca kipeči glas je poslušavcu vse oserčje pretresel, de mu je po kostéh šumelo; zopet ga je pa s tolikim zaupanjem na Božjo milost in z ljubeznijo navdihniti umel, de se je človek veselja razjokal.

Še se živo spomnim krepkih naslovov p. Volo, non: vellem; — passus extra viam; — sanguis Christi lava me! — voluisti, perfecisti itd. — Sedem let je preteklo, pa še vidim vse bitje ljubeznjiviga Očeta, kakor družiga Janeza pred seboj, ki je vse svoje govore iz ravno nasproti v lepi podobi vrisaniga Jezusoviga serca, v katero je imel med govorjenjem skor neprenehama oči uperte, jemal tako, kakor de bi vse besede kakor studenec iz Jezusoviga serca čez njegovo persi v moje oserčje tekle. — Jezus in Marija, katerima nas

je serčno perporočeval, naj ga po vsih potih spremljata — v sv. nebesa! —

Zdaj naj pa še nekoliko od sv. duhovnih vaj povem, katere smo od 11. do 15. septembra t. l. na Kisljih vodah per Rogatcu na slovenskem Štajerskem imeli (od 28. avgusta do 1. sept. so bile pa per sv. Andreji na Koroškem), ne kakor de bi jih hvaliti hotel, ker se vse hvale vredne same hvalijo, ampak v poviksanje in razširjenje slave Božje.

Morebiti mi boš, bravec! v besedo segel: Sv. duhovne vaje! kraj tihiga in resniga premišlovanja — in toplice! kraj raztresniga veselovanja! — kako se to vjema?

Ali ravno ta navskrižna sprememba človeka močno zbode, posebno, ako je morebiti spomladi in poletu svojiga življenja posvetniga veselja želel, de se saj na jesen in na zimo svojih dni poverne k Gospodu, svojimu Bogu; — ona duha k spoznavi nečimernosti tega sveta napeljuje, če pomisli: glej! poprej ravno tukaj toliko svetnih veselje, šuma in truša, zdaj pa svete duhovne vaje! poprej toliko razveselovanja, zdaj pa resniga premišlovanja! poprej toliko šal, biiša, radovidnosti itd., zdaj pa žalovanja, molčanja in zatajevanja! poprej godei in plesi, zdaj pa solze in molitve! itd. Pa vse poprejšno je zginilo, kakor brenčeče strune glas in še sence več ni, — oh de bi Bog hotel! de bi zdanje sv. pobožnosti sad večniga zveličanja obrodile! Resnično, vse je minljivo in memo gredoče, kar človeški rod počne; le kdor voljo božjo dopolni, ostane vekomaj.

Drugič se toplice, kamor bolni kakor nekda v Silunt hitijo, telesno zdravje zadobit, kaj lepo enačijo z rajskimi toplicami sv. duhovnih vaj, katere marsikatero dušo ozdravijo, ne sicer s kisljo vodo, ampak s solzami resničniga kesanja v kopeli zakramenta sv. pokore. Kakor je Jezus nekda Silunške toplice s čudežem počastil, 38 letniga bolnika ozdravil in razveselil, tako je razveselil tudi tukaj deležnike sv. vaj v zakramentu sv. Rešnjiga Telesa. Oh de bi se nikdar več ljubiga Jezusa ne ločili, ki nas je nepopisljive ljubezni goreč tako ljubeznjivo in milostljivo na Kisljih vodah k sebi vabil: Pridite k meni, ki se trudite in ste (s tolikimi težavami, nadlogami in zopernostmi) obloženi, in jaz vas bom poživil.

Posebno pa veliko koristi letá očitni kraj za duhovne vaje v lepo ogledalo ljudstvu. Če kje drugod, tukaj pregovor velja: Besede sicer mičejo, zgledi pa za seboj vlečejo. Posebno o večernih molitvah so tamošni ljudje, kakor sim slišal, po končanem delu zunaj kapele klečali in ginjeni molili. Rekli so neki: glejte, mašniki, ki so pobožni, toliko molijo in zdihujejo; oh koliko več je nam žalovati, ki smo grešniki; in marsikaterimu se je solzica po licu potočila, gotovo je bila zlata jagoda serčne žalosti zavoljo storjenih grehov. Pa je bilo tudi vse večí spoštovanje do duhovnov potem viditi, in omikani kakor priprosti ljudje so te sv. pobožnosti močno hvalili in povzdigovali. Tako so te sv. duhovne vaje tudi med ljudstvom kak zveličavni sad obrodile, spoštovanje in ljubezen do duhovskega stanu pa pomnožile, ker si pobožnih duhovnov vender le želi, naj si ravno sam grešno živi.

Pa tudi ondašno prostorno poslopje je kaj za sv. vaje pripravno, ker lahko slednji deležnik svojo lastno sobo ima, de ga tudi doma nihče ne moti. (K. sl.)

Iz Gorice 17. okt. 8.— Zdaj Vam morem že za gotovo čas naznaniti, v katerem se bodo mogli zadobivati svetoletni odpustki v Goriski škofii; začjenja se pa dosti prej, kakor smo spervi mislili, in kakor sim, ako se ne motim, ne zdavno v Danici svojo misel o tej zadevi razodel. Po razpisu namreč našiga škofijstva do

vsih duhovnov te naše škofije od dne 22. sept. 1854, ki se je nekaj uže zadnji dan pri sklepu svetih vaj razpošiljal, so trije mesci v zadobljenje teh odpustkov takole odločeni, da bo začetek uže 22. dan tekočiga mesca oktobra, toraj ves november in december, in pa do 21. januarja 1855. Pričelo se bo pa sveto leto s klicanjem sv. Duha na pomoč, peto mašo in primerjeno pridigo, in sicer v vsaki cerkvi po vsi škofii, in ravno tako se bo sklenilo pred izpostavljenim presvetim Zakramentam in z zahvalno navadno pesmijo.

General Canrobert je v Pariz do svitile cesarice pismo poslal v zahvalo za podarjeno posvečeno svetinjo, ki ga je v boji pri reki Almi granatne teršice obvarovala. Je pa svetinja čistiga spočetja Marije Device, ki mu jo je cesarica pri poslovilu podarila rekoč: „General, nosite to svetinjo z vernim zaupanjem, varovala Vas bo!“ Wien. Ztg.

De v Rim ne bo ravno veliko škofov prišlo, so utegne iz tega razviditi, ker so sv. oče le 100 zlatih svetinj neomadežane Device Marije skovati ukazali.

Milli darovi.

Za mision v srednji Afriki: A. F. iz Verhpolja 3 gold. — Iz Šentjerneja na Dolenskem 1 gold.

O z i r

na tri pesmi v 42. listu „Zgodnje Danice“.

V listu naznanjenim Zgodnje Danice
Vgleda koj zverha tri pesmice okó,
Ki — vse podobne si kakor sestrice —
„Slavo Marii naš' Mater“ pojó.

Kdo li na prvi pogled ze ne ugane,
De — po zvananjini enake vse tri —
So na pogovor in skus bile ubrane:
Ktera njih boljše Marijo časti?

Slava poskusam: Marijo castiti,
Vredna naloga je pesnikam to!
Braveov pobožnih tud bolj zveseliti,
Rekel bi jest, de ni ravno lahko.

Moč počesenja Marije zmnožiti,
Združjo te pesmi se in tak uversté,
Kakor pri maši slovesni z leviti
Trije duhovni pri oltarji stojé.

Tak iz visoriga stolpa zvonenje
Vse veličastneje s tremi doni;
Tak se nam tudi soglasno donenje
Strun več ubranih mičneje glasi.

Pesmi te tri tud podoba imajo
Stebrov mogočnih prekrasni Danic' *);
S prazno podobo pa se ne bahajo,
Lista cerkven'ga podpore v resnic'.

Naj b' rodoljubni pisaveci sloveni
Vsak po svoj' moči podperali jo;
Ona se vere nam vir neskaljeni
In materinsine hrani zvesto!

Laškomejski.

Premembe duhovšine.

V Goriski viši škofii, Gosp. Jožef Tuni, dekan in fajmster v Devini, je dobil mestno faro pri sv. Ignacii v Gorici. — Gosp. Francisek Mercina, katehet rednih in normalnih šol v Gorici, je dobil faro in dehantijo Sent-Petersko blizo Gorice.

*) Krasnina nadpisu imena.